

forbundet for kunst og kultur

Oslo, 15.5.2024

Høringsinnspill ny rammeplan for kulturskolen (overordnet del)

Creo – forbundet for kunst og kultur har følgende innspill til Norsk kulturskoleråds høringsutkast til ny rammeplan for kulturskolen – overordnet del.

Generelle kommentarer:

- Utkastet gir en god og ryddig oversikt over kulturskolens overordnede målsetninger, og gir et godt bilde på både dagens kulturskole og retningen fremover til morgendagens kulturskole.
- Det er viktig at ambisjoner om en kulturskole for alle, med de oppgaver og mandater som fremgår av rammeplanen, også følges opp med tilstrekkelige (økte) ressurser. Økonomiske rammer og ressurser er en viktig faktor for at kulturskolens målsetninger og mange roller skal oppfylles i tråd med rammeplanen. Økonomiske rammer omtales så vidt under pkt. 4.1.1 («kulturskolen har hensiktsmessige økonomiske rammer»), men kommunens ansvar i dette henseende kan kanskje med fordel også tydeliggjøres noe under pkt. 4.2.
- Til innledningen:
  - Det er godt å lese at kulturskolens opplæringsaspekt løftes fram. Som kjent har andre aktører heller ønsket å løfte frem aktivitetsbegrepet som viktig, noe vi i Creo ser på som en nedgradering av kulturskolen som pedagogisk, didaktisk og profesjonell samfunnsaktør, der nettopp opplæring i de forskjellige kunst- og kulturfagene alltid må stå i sentrum.
  - Det er også viktig for oss i Creo at kulturarv, de lokale tradisjoner og det enkelte lokalsamfunn løftes fram. En kulturskole er alltid lokal, selv om den også skal oppfylle nasjonale mål.

- Til kap 1: Kulturskolens samfunnsoppdrag:
  - Det er kanskje selvsagt, men det må alltid løftes frem at kulturskolen er forankret i Opplæringsloven, sammen med andre opplæringsinstitusjoner. Det er også like selvsagt, og like viktig – at internasjonale konvensjoner trekkes frem som legitimeringsgrunnlag. Dessverre blir litt for ofte Norges forpliktelser etter slike konvensjoner – som vi har skrevet under – tonet ned og også sett bort i fra. At dette dokumentet bidrar til å løfte frem dette aspektet er derfor ikke bare nødvendig i denne saken, men bidrar også til å peke på viktigheten av å faktisk følge opp Norges internasjonale forpliktelser.
  - Til 1.1.2 Barnekonvensjonen: I teksten fremgår det at kulturskolen «tar ansvar for å sikre at barn og unge fra etniske, religiøse og språklige minoriteter, eller barn og unge som tilhører en urbefolkning, får «leve i pakt med sin kultur, bekjenne seg til og utøve sin religion, eller bruke sitt eget språk.»» Dette er en flott ambisjon, men samtidig et tungt ansvar å legge på kulturskolen som aktør.
  - Til 1.1.3 Urfolksrettigheter: Her henvises det til ILO 169 om urfolk og stammefolk, og Norge har jfr denne et særlig ansvar for det samiske folk. Dette er et ansvar vi i Creo ser at kulturskolen følger opp og ivaretar. Men vi har ett spørsmål i forlengelsen av dette: Burde andre minoriteter med særlige rettigheter i Norge også blitt nevnt her? Vi tenker da på for eksempel kvener, rom og romani?
- Til kap 2: Kulturskolens forståelse av oppdraget:
  - Til 2.3 Kulturskolens mål: Det er viktig at målet om at kulturskolen skal gi de som ønsker det mulighet og grunnlag til å fortsette en karrierer mot ett profesjonelt virke innenfor kunst- og kulturbransjene. Dette er spesielt viktig da grunnskolens estetiske fag dessverre ikke ser ut til å kunne gi dette grunnlaget.
  - Til 2.4.3 Kulturskolen i forebyggende og helsefremmende arbeid: Her nevnes musikkterapi spesielt. Det er vi i Creo glade for, og håper at musikkterapi får ett eget kapittel i de faglige delene av rammeplanen.
- Til Kap 3: Kulturskolens praksis:
  - Til 3.1.2 Fordypningsprogrammet: I siste avsnitt her nevnes at det i hvert fylke/region skal være noen kulturskoler som skal ta ansvar for dette. Vi i Creo skulle ønske en noe sterkere formulering her. Spesielt i de deler av landet der det er langt mellom kulturskolene, og enda lengre til den kulturskolen som har ansvaret for det fordypningsprogrammet den enkelte elev kunne tenke seg å delta på behøves det – etter Creos syn – såpass denne rammeplanen faktisk legger grunnlaget for at alle som ønsker det faktisk kan delta på slike programmer. Da trengs økonomiske føringer/rammevilkår og kanskje også åpninger for at elever for eksempel kan få fri fra ordinær grunnskoleundervisning for å delta.
  - Til 3.6 Kulturskolens praksis i samhandling med andre: Det er positivt at kulturskolens

sees i sammenheng med kommunens øvrige tjenestetilbud, og at kulturskolens rolle i å kunne bidra til å løse kommunens oppgaver innenfor andre områder fremheves. Forebyggende arbeid blant sårbare unge er et av mange slike viktige områder hvor kulturskolens ressurser og kompetanse kan gi betydningsfulle bidrag.

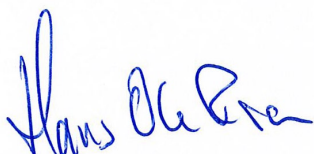
- Til 3.6.1 Kulturskolen og grunnopplæringen: Det er som det står i utkastet viktig med en «Helhetlig tenking fra skoleeier og kulturskoleledelsen» og videre at «skoleeier ser ansettelse i grunnopplæringen og kulturskolen i sammenheng». Dessverre er det vår erfaring at dette skjer i alt for liten grad, og at dette er et samarbeid som behøver mye sterkere nasjonale føringer for å faktisk kunne ha ønsket virkning.

- Til Kap 4: Kvalitet, roller og ansvar i kulturskolen:
  - Til 4.1.1 Struktur, prosesskvalitet og resultat-kvalitet: Her skrives det at et kjennetegn er at «kulturskolen er en integrert del av kommunens planverk» Det er noe vi i Creo kan stille oss bak. Har Kulturskolerådet en mening om dette er noe som skal inn i den nye og reviderte Kulturloven som skal legges frem for Stortinget? Vi i Creo – og mange andre – ønsker at hver kommune skal utarbeide en egen kommunedelplan for kultur. Er dette noe Kulturskolerådet kan tenke seg å støtte?

  - Til 4.1.2 Anbefalte kompetansekrav for ansatte i kulturskolen: Her foreslår rammeplanen at det ved «tilsetting i undervisningsstilling tilstrebes pedagogisk kompetanse tilsvarende i skoleverket ellers». Det er mulig at det er et fornuftig ønske, men vi i Creo må gjøre oppmerksom på at Hovedtariffavtalen i KS-sektoren ikke oppstiller ett slikt krav for å bli innplassert i de forskjellige stillingskodene for kulturskolelærere. Ett slikt krav fra Kulturskolerådet kan derfor bli sett på som ett grep som bryter med partssamarbeid i sektoren. Vi ber derfor Kulturskolerådet utrede dette nærmere.

  - Det er også uklart for oss hva setningen «Ledere i kulturskolen har i tillegg minst tre års erfaring fra kulturskole, lederutdanning og/eller relevant ledererfaring» betyr. Er kravet om «minst tre års erfaring fra kulturskole» et absolutt krav, eller henviser formuleringen «og/eller» til at dette kravet kan byttes ut med «relevant ledererfaring»? Vi i Creo vil foreslå at formuleringen fra forrige rammeplan tas inn her: «For tilsetting i lederstilling skal det kreves samme faglige kvalifikasjoner som ved tilsetting i undervisningsstilling.»

  - Det bør sees på om kravet om «minst tre års formell utdanning» er relevant. Det er nå flere utdanninger på UH-nivå som gir kompetanse etter to år. Kan eventuelt «relevant høyere fagutdanning på UH-nivå» være en mer passende formulering som ikke stipulerer lengde på studiet eller gradskrav?

  - Det pekes på muligheten for tilsetting etter realkompetanse. Det er viktig å ta med. Det er ennå kulturarbeidere/lærere med svært høyt – gjerne internasjonalt – nivå som underviser i kulturskolene. Dette gjelder kanskje spesielt innenfor enkelte folkemusikksjangere, og innenfor de såkalte rytmiske sjangrene. Men også kunstnere/utøvere fra andre land og kulturer kan være i tilsvarende situasjon: ressurspersoner som gjerne sees på som viktige kulturbærere og tradisjonsbærere i sine kulturer, men som ikke har formell utdanning på samme måte som vi har her i Norge. Det er viktig at også disse kan finne sin plass i det norske utdanningssystemet og i de norske kulturskolene. Det er også viktig å peke på da at disse sikres en avlønning som faktisk gjenspeiler deres faglige og pedagogiske nivå, og ikke kun innplasseres etter deres

(manglende) formelle utdanning.

- Til 4.2 Kommunens ansvar:
  - Til første avsnitt; vi peker her igjen på den varslede Kulturloven. Til 5. og 6. avsnitt, om samarbeid med UH-sektoren: Dette er viktig å løfte frem, og spesielt dette med praksisstudenter og forsknings- og utviklingsarbeid. Her mener vi at det er mye å hente, og dette kan gjerne løftes enda mer frem. Vi er også spørrende til formuleringen om at «et nærmere samarbeid» ... «som «universitetskulturskole» er «et mål». Er det slik at det ikke er noen slike «universitetskulturskoler» etablert?
- Til 4.3 Kulturskolens ansvar: Vi foreslår å stryke «leder» i formuleringen «Kulturskolens rektor/leder ...». Etter vårt syn må alle kulturskoler ha sin egen rektor, med tittelen «rektor». Dette fordi det signaliserer viktigheten av kulturskolen som en egen og autonom utdanningsinstitusjon i hver enkelt kommune, og fordi det gjerne følger spesielle rettigheter og plikter som «rektor».
- Vi kan ikke se at det i dette utkastet er nevnt noe om hverken opphavsrett eller om kunstig intelligens. Dette er områder hver eneste kulturskole, kulturskolelærer og rektor må kunne noe om. Kan vi da anta at dette kommer i de andre delene av rammeplanen?

Med vennlig hilsen

Creo – forbundet for kunst og kultur

Hans Ole Rian
Forbundsleder

Line Grenheim
Forbundssekretær